

Arbejdsmarkedet under coronakrisen

Flere studerende kan afhjælpe coronaledighed

Antallet af studenter er steget de senere år, og flere udskyder de videre studier. Knap fire ud af fem studenter, der ikke læser videre, er beskæftigede, og rigtig mange arbejder inden for handel, hoteller og restauration. Hvis flere studenter læser videre efter sommerferien, kan det afhjælpe ledigheden for ufaglærte inden for nogle hårdt ramte brancher. Øget fleksibilitet i forbindelse med ansøgning og studiestart og en midlertidig studiestartspræmie er tiltag, der bør overvejes.

af Analytiker **Troels Lund Jensen**

20. april 2020

Analysens hovedkonklusioner

- Der er aldrig blevet uddannet så mange studenter som nu. I 2019 fik over 48.000 en studentereksamen, og siden 2013 er mere end 44.000 hvert år blevet studenter.
- I årene efter finanskrisen steg andelen, der læste videre, kraftigt, men er siden faldet.
- I september 2019 var 116.000 studenter under 30 år ikke i gang med at læse videre. Det er en stigning på 40.000 studenter siden årene efter finanskrisen.
- Fire ud af fem studenter, der ikke læser videre, er beskæftigede. Mere end 35.000 er beskæftiget inden for handel, hotel og restauration.
- Mere fleksible ansøgnings- og optagelsesmuligheder på erhvervsuddannelser og videregående uddannelser kan understøtte et øget optag til efterår og vinter. Samtidig kan en midlertidig studiestartspræmie gøre det attraktivt at læse videre.

Kontakt

Chefanalytiker

Mie Dalskov Pihl

Tlf. 33 55 77 20

Mobil 26 20 40 36

md@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

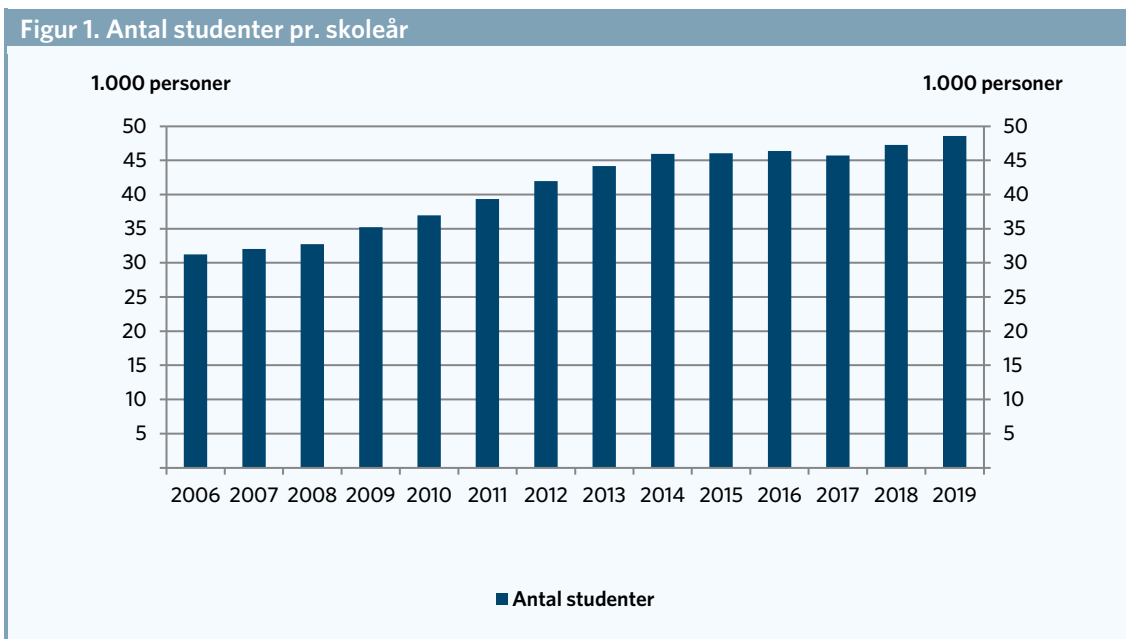
Mobil 50 73 71 33

jk@ae.dk

Rekordmange nyuddannede studenter

Antallet af studenter er steget de seneste mange år. I 2019 fuldførte over 48.000 studenter en gymnasial uddannelse. Det er en foreløbig rekord, der er kommet efter mange års stigning i antallet af studenter.

Siden 2013 er der årligt kommet mere end 44.000 studenter. Til sammenligning blev ca. 31.000 studenter i 2006. Dermed er antallet af studenter siden 2006 steget med 55 procent. Det fremgår af figur 1, der illustrerer antallet af studenter i hvert skoleår.

Anm: Skoleårets skæring er 30.9. i året, dvs. at studenter fra 2019 har afsluttet en gymnasial uddannelse i perioden 1.10.2018-30.09.2019. Langt størstedelen afslutter en gymnasial uddannelse i juni måned. Alle gymnasiale uddannelser er inkluderet i analysen. Hvis en person har afsluttet flere gymnasiale uddannelser, tæller studenten med i skoleåret for den senest afsluttede uddannelse.

Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks registre.

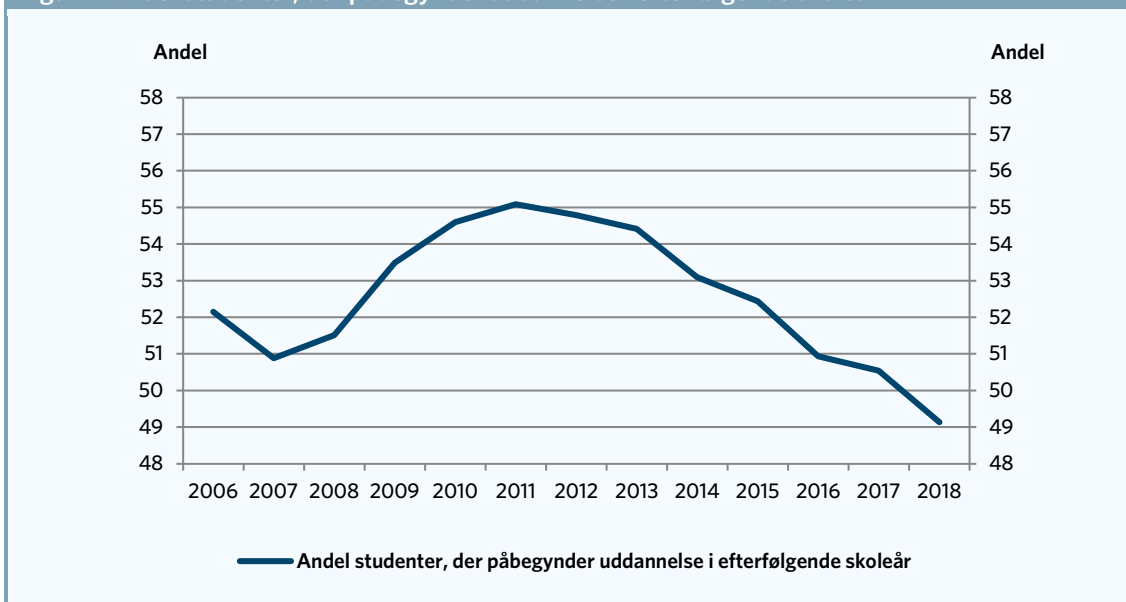
Sidst der var krise, søgte flere studenter mod uddannelsesinstitutionerne

I årene efter finanskrisen så vi en stigning i andelen af studenter, der læste videre. Vi ser på studenter under 30 år, der i september et vilkårligt år ikke var i gang med en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Vi har undersøgt, hvor mange der er gået i gang med en uddannelse i de efterfølgende 12 måneder. Denne andel er illustreret i Figur 2.

Blandt studenter, der ikke læste videre i september 2007, var 51 procent gået i gang med en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse i det efterfølgende skoleår, dvs. fra 1. oktober 2007 til 30. september 2008.

Denne andel steg frem til 2011, hvor 55 procent af de studenter, der ikke var gået i gang med en uddannelse, havde påbegyndt en uddannelse i det efterfølgende skoleår. Siden 2011 er andelen faldet til 49 procent i 2018. Det betyder, at blandt de studenter, der ikke læste videre i september 2018, var 49 procent gået i gang med en uddannelse senest i september 2019.

Figur 2. Andel studenter, der påbegynder uddannelse i efterfølgende skoleår

Anm: Populationen er defineret som antallet af studenter under 30 år, der hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse pr. 30.9. i året. Andelen er beregnet som antallet af studenter, der indgår i populationen, der har påbegyndt en erhvervs- eller videregående uddannelse i perioden 1.10 i året til 30.9. året efter. Dvs. andelen beregnet for 2008 består af studenter, der ikke var i gang med eller havde afsluttet en uddannelse pr. 30.9.2008, men var gået i gang i perioden 1.10.2008 – 30.9.2009.

Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks registre.

Mere end 116.000 studenter er ikke i gang med en uddannelse

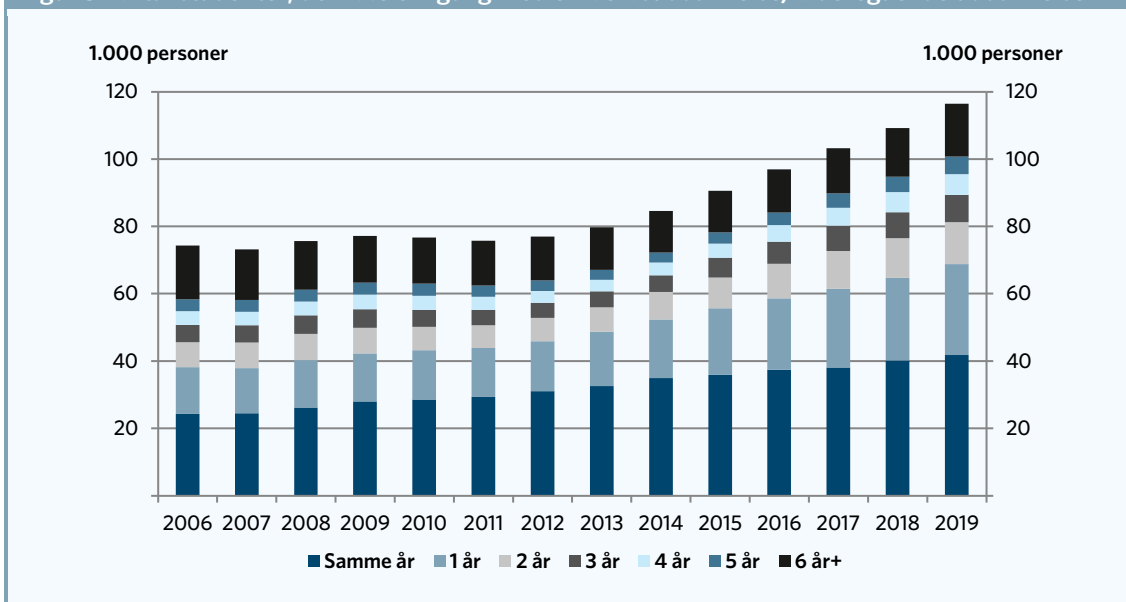
I september 2019 var mere end 116.000 studenter under 30 år ikke i gang med en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse. Det er en stigning på mere end 40.000 personer siden 2011 svarende til 54 procent.

Stigningen skyldes, at langt flere får en studentereksamen, som Figur 1 illustrerer, men også at studenter i højere grad end tidligere udskyder de videre studier.

Blandt studenter fra 2011 var 64 procent i gang med en uddannelse senest året efter, mens det blandt studenter fra 2018 var tilfældet for 45 procent. Det er illustreret i Bilagsfigur 1, hvor vi for hver årgang af nye studenter har opgjort andelen, der påbegynder enten en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse, og hvor lang tid efter studentereksamen uddannelsen er påbegyndt.

Blandt de 116.000 studenter, der ikke er i gang med en uddannelse i september 2019, har knap 42.000 fuldført den gymnasiale uddannelse samme år, og 27.000 har fuldført en gymnasial uddannelse året før, mens knap 16.000 personer har afsluttet den gymnasiale uddannelse mere end seks år før. Det fremgår af Figur 3, der illustrerer antallet af studenter, der ikke er i gang med en uddannelse, fordelt efter antal år siden de afsluttede en gymnasial uddannelse.

Figur 3. Antal studenter, der ikke er i gang med erhvervsuddannelse/videregående uddannelse

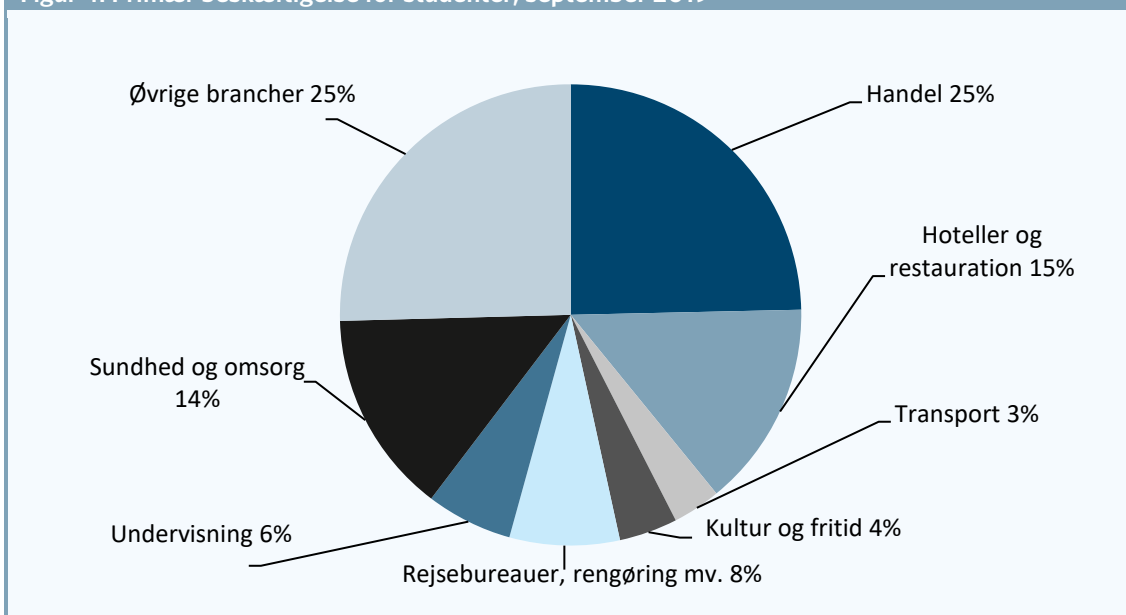

Anm: Populationen er defineret som antallet af studenter under 30 år, der hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse pr. 30.9. i året. For hvert år er populationen opdelt efter antal skoleår siden fuldført gymnasial uddannelse.
 Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks registre.

Flest studenter ansat inden for handel og hotel og restauration

Knap fire ud af fem studenter, der ikke læser videre, er beskæftigede. Det svarer til 90.000 personer i september 2019. De brancher, hvor der er flest beskæftigede studenter, er handel samt hoteller og restauration. Her er fire ud af ti beskæftigede studenter ansat. Det svarer til 35.000 personer. Det fremgår af Figur 4, der viser branchesammensætningen blandt beskæftigede studenter.

Figur 4. Primær beskæftigelse for studenter, september 2019

Anm: Populationen er defineret som antallet af studenter under 30 år, der hverken er i gang med, eller har afsluttet en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse pr. 30.9. i året. Den primære branche i september 2019 er opgjørt ud fra Beskæftigelsesministeriets forløbsregister, DREAM.
 Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks registre.

Flexibilitet i ansøgning og optag til uddannelser skal sikre, at der er plads

De foreløbige ledighedstal viser, at antallet af unge under 30 år, der har meldt sig ledig, er steget med 30,9 procent fra den 9. marts til den 1. april¹, og der er udsigt til høj ledighed i mange af de brancher, der beskæftiger mange studenter.

Erfaringer fra finanskrisen viser, at studenter i højere grad søger mod uddannelsesinstitutionerne, når beskæftigelsesmulighederne bliver forværret. Det er fornuftigt, at flere vælger at starte på en uddannelse, når der ikke er job at få, for en uddannelse er en god investering både for den enkelte og for samfundet.

Konkrete tiltag kunne være:

- **Et mere fleksibelt optagessystem til erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser**

Det er vigtigt at understøtte de studenter, der er i tvivl om uddannelsesvalg, og hjælpe de studenter, der ønsker at begynde en uddannelse på andre tidspunkter end om sommeren. Derfor skal der afsættes studiepladser til vinteroptag på flere uddannelser med mulighed for ansøgning i løbet af året.

- **Alle studenter, der vil læse videre, skal have mulighed for det**

Sammenlignet med finanskrisen er der i dag markant flere studenter, der vil kunne påbegynde en uddannelse. Det kan betyde, at der på nogle uddannelser ikke vil være pladser nok. Man kunne øge antallet af studiepladser med vinterstart – f.eks. på erhvervsuddannelsernes fordelsuddannelser og på professionsuddannelser med offentlig praktik, som sygeplejersker, pædagoger og socialrådgivere. Det skal også sikres, at der er tilstrækkeligt med pladser i hele landet. Især på de studier, hvor jobudsigterne er gode.

- **Økonomisk incitament til at påbegynde uddannelse**

For at motivere flere studenter til at starte på en uddannelse kan man give en studiestartspræmie til studenter, der påbegynder en uddannelse i løbet af det næste skoleår, f.eks. ved at forhøje SU-satsen med 50 procent de første 12 måneder af uddannelsen.

Boks 1. Sådan har vi gjort

Populationen består af personer, der har fuldført en gymnasial uddannelse fra 1. oktober til 30. september i året. Langt størstedelen fuldfører en gymnasial uddannelse i forsommeren. Analysen er afgrænset til personer i befolkningen pr. 1. januar i året.

Studenternes uddannelsesstatus følges, indtil de fylder 30 år. Studenter, der ikke er i gang med en uddannelse i september, følges fra oktober til september året efter. September måned er valgt, da studiestart typisk ligger i august og september. Det er muligt at følge uddannelsesstatus frem til september 2019.

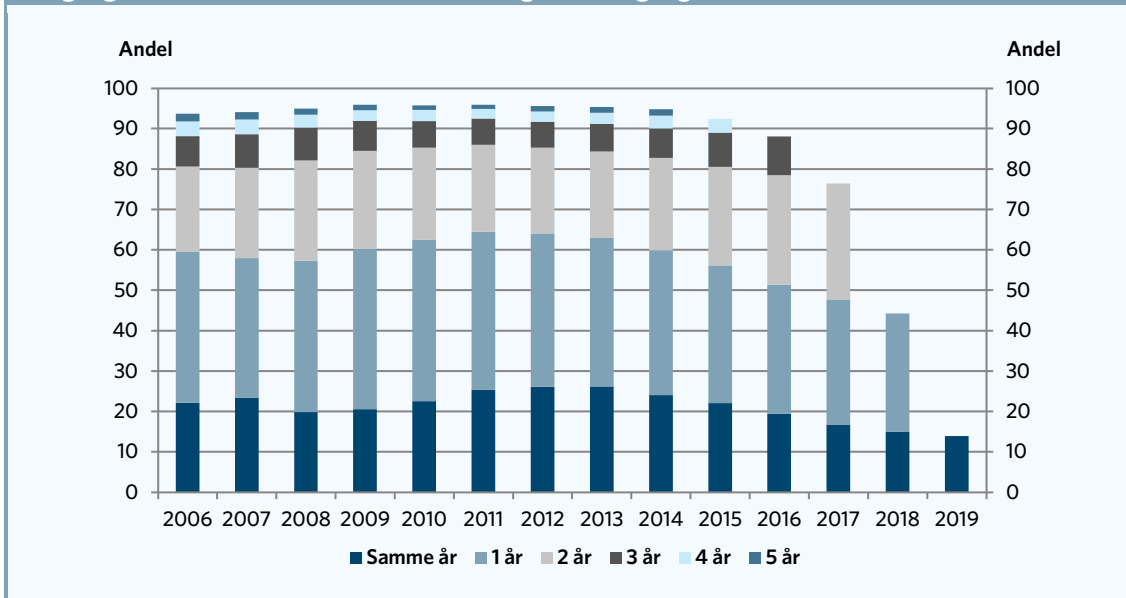
Videre uddannelsesforløb er afgrænset til ordinære uddannelser på erhvervsfagligt grund- eller hovedforløb, korte videregående uddannelser, mellemlange videregående uddannelser og universitetsuddannelser.

Brancher er opgjort via Beskæftigelsesministeriets forløbsregister DREAM. Kilden hertil er e-indkomstregistret. Der er ikke foretaget nogen krav om mindsteindkomst, men der skal være betalt arbejdsmarkedsbidrag af lønnen. Branchen er kun oplyst for lønmodtagere. Den dominerende branche i måneden indgår.

¹ Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, "Bilag: Regional overvågning af situationen på arbejdsmarkedet, Status onsdag d.1.april 2020" fra den 2. april 2020

Bilag

Bilagsfigur 1. Andel studenter efter skoleår og første tilgang til videre uddannelse

Anm: Skoleårets skæring er 30/9 i året. Nedslag for tilgang er i september, dvs. "samme år" tæller studenter, der har afsluttet en gymnasial uddannelse i 2019 (juni 2019) og påbegyndt en erhvervskompetencegivende uddannelse senest september 2019.

Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks registre.